

OBSAH :

SPOLOČNOSŤ :

November 1989 a architektúra spoločnosti Peter Zajac

PREDNÁŠKA CEQLS :

Vel'ká depresia a súčasná ekonomická kríza: podobnosti a rozdiely Gene Smiley

EUROFONDY :

Škandálne drahé weby Ivan Kuhn

GLOSA :

Od zväzu k únii Dušan Sloboda

NOVEMBER 1989 A ARCHITEKTÚRA SPOLOČNOSTI

Peter Zajac

V novembri 1989 sa zmenila od základov architektúra spoločnosti a štátu. Architektúra, a to doslovne, mala vtedy fasádu panelákových sídlisk, Gabčíkova-Nagyvarosu, pompéznych stavieb neskorého socialistického realizmu kríženého s farbavou postmodernou. Takou je napríklad nová budova Slovenskej národnej rady s interiérom vysokých stropov, krištáľových lustrov a bronzových zábradlí. Ale existoval aj horší interiér, zhnitý ako v budove Slovenskej televízie, či prevrátenej pyramídy Slovenského rozhlasu.

Bola to architektúra komunistickej spoločnosti. Plenárna sála Slovenskej národnej rady nebola orientovaná podľa politickej príslušnosti sprava doľava ako v parlamentoch slobodných demokratických krajín, ale zhora nadol, veď celý Národný front tvorili komunisti a ich popuťčici. V spoločnosti fungoval spoľahlivo architektonický princíp vedúcej úlohy komunistickej strany, založený na jej identite so štátom.

V budove Slovenskej národnej rady neexistovali miestnosti politických frakcií ani kancelárie poslancov, ale zasadacie miestnosti výborov podľa pracovného zaradenia a bufetový život s lacným treskovým šalátom. Len priestory predsedu a podpredsedov parlamentu boli prepychové, určené na reprezentáciu komunistického režimu.

Bola to smutná kontajnerová architektúra. Ľudia sa ju usilovali zabývať, bola preda len ich svetom, poskytovala im hygienický štandard a v porovnaní s drevenicami znamenala to, čomu sa zvyklo hovoriť pokrok, vykúpený životom kratším v priemere o sedem rokov ako na západ od Bratislavy. V Bratislave bola rovnaká ako v Humennom, Užhorode, Minsku, Volgograde, Szegede, Drážďanoch či Poznani. Signalizovala: tu všade je komunistický režim.

Hovorila – toto je komunistické panstvo Sovietskeho zväzu, Rady vzájomnej hospodárskej pomoci a Varšavského paktu, ktorému kralovala Brežnevova doktrína obmedzenej suverenity. Všade tam, kde sovietska moc cítila závan slobody, okamžite vojensky zasiahla tak, ako v Nemeckej demokratickej

republike v roku 1953, v Maďarsku v roku 1956, v Československu v roku 1968 a v Poľsku v roku 1980 (tam len prenechala špinavú robotu na domácu moc). A kto by tomu preda len nechcel uveriť, tomu to jasne povedal ostnatý drôt na hranici s Rakúskom a so štátom, ktorý sa vtedy u nás volal Nemecká spolková republika, aby sme ju mohli postaviť do negatívneho protikladu s Nemeckou demokratickou republikou.

To protipostavenie bolo naozaj falošné. Keď padol 9. novembra 1989 Berlínsky múr, padla aj ilúzia komunistického raja, oddeleného od slobodného sveta múrom či ostnatým drôtom a ostala len Spolková republika Nemecko.

Programové vyhlásenie VPN bolo novou architektúrou spoločnosti a štátu.

Dvanásťbodové Programové vyhlásenie Verejnosti proti násiliu, prečítané na bratislavskom Námestí Slovenského národného povstania 25. novembra 1989, prijaté nohami a rukami ľudí, podupávajúcich a vytlieskávajúcich na zmrznutých a zasnežených námestiach celého Slovenska, bolo programom novej architektúry spoločnosti a štátu. Slobodnej spoločnosti a demokratického štátu, ktorý zmenil smerovanie krajiny z východu na západ.

Budovanie novej architektúry spoločnosti a štátu sa začalo zrušením vedúcej úlohy komunistickej strany v spoločnosti. Stali sa ňou slobodné voľby do demokratického parlamentu, sloboda podnikania, zhromažďovania, spolčovania, pohybu, svedomia, tlače, neideologické školstvo, cirkvi a kultúra oddelené od štátneho riadenia, nestrannosť súdov a prokuratúry, dôsledný právny štát, slobodné odborové hnutie a nezávislé študentské organizácie, právo na zdravé životné prostredie, zrušenie komunistických výsad pri voľbe štúdia a povolania, demokratická federácia dvoch

rovnoprávných národov a zákonné upravenie práv a postavenia národností na princípe plnej a faktickej rovnoprávnosti. A členstvo vo svete západných civilizáčnych hodnôt, v Európskej únii a NATO, ktorý je popri všetkých chybách a nedostatkoch na rozdiel od komunistického sveta zmeniteľný.

Dvadsaťročie po roku 1989 znamenalo zápas o architektúru slobodnej spoločnosti a štátu, poskytujúcemu občanom istotu a bezpečie v atmosfére slobodného dýchania, zmýšľania a pohybu. Predstava, že všetko pôjde ako po masle, však bola od začiatku nereálna. Tých dvadsať rokov naplnili aj porážky a prehry, stroskotania a zlyhania. Najhorším z nich bolo skorumpovanie ponovembrových politických elít, ktoré kvôli tomu prišli o moc. Ale každá nová architektúra spoločnosti a štátu je plná jaziev, nezažojených rán, kýptov.

Náš kľúčový problém však dnes spočíva v niečom inom. Súčasná vládna moc sa vyzývavo a spupne hlási k tomu, že chce zmeniť architektúru slobodnej, prosperujúcej spoločnosti a bezpečného, civilizačne dobre zakotveného štátu. Rozhodáva základy právneho štátu, nenávisťne sa stavia proti slobodným médiám a občianskej spoločnosti, podryva základy ochrany vlastníctva až k vyvlastňovaniu a priamemu či nepriamemu znarodňovaniu, ženie do svojho područia nezávislé súdnictvo, zo slobodného vzdelávania robí opäť režimistickú slúžku, obnovuje stranické výsady a skorumpovaný štýl poklonkovania pánom vo verejnej správe.

Preto treba dnes, pri príležitosti dvadsiateho výročia Novembra 1989 povedať jasne a nedvojznačne, že zápas o tvár Slovenska nebude v najbližšom desaťročí ničím iným ako rozhodovaním o tom, či bude Slovenská republika spoločnosťou a štátom slobodných, zodpovedných a prospievajúcich občanov alebo nedobrovoľných sluahov autokratickej štátnej moci.

Autor je prezident KI. V roku 1989 bol spoluzakladateľom hnutia Verejnosť proti násiliu (VPN).

VEĽKÁ DEPRESIA A SÚČASNÁ EKONOMICKÁ KRÍZA: PODOBNOSTI A ROZDIELY Gene Smiley

Veľká depresia a útrpný spôsob oživenia počas tridsiatych rokov 20. storočia sú tragickými svedectvami škôd spôsobených zle cieleňými vládnymi intervenciami a peňažnou manipuláciou.

Napriek tomu, že tzv. Veľká depresia (pozn. editora: u nás známa tiež ako veľká hospodárska kríza) zo začiatku 30. rokov minulého storočia bola celosvetovou udalosťou, v Spojených štátoch amerických (USA) trvala dlhšie a zasiahla ich hlbšie než ostatné krajiny. Obnova, ktorá začala v druhej štvrtine roka 1933 bola mimoriadne pomalá a ukončila sa v podstate až so začiatkom druhej svetovej vojny.

Väčšina analýz v súčasnosti viní za Veľkú depresiu infláciu vytvorenú prvou svetovou vojnou a vytvorenie medzinárodného peňažného systému „štandardu zlatej devízy“ v 20. rokoch minulého storočia, ktorý mal nahradiť zlatý štandard. Nový systém už automaticky neprinášal so sebou rovnovážne mechanizmy. Ku koncu dvadsiatych rokov Veľká Británia nadhodnotila menu, Francúzsko ju podhodnotilo a nárast zlatých rezerv v USA a vo Francúzsku viedol k celosvetovej recesii.

Nepochopená podstata recesie

Opatrenia začaté prezidentom Hooverom priniesli ešte hlbšiu a dlhšiu kontrakciu (ekonomickú depresiu) v USA. Hoover považoval kontrakciu za dôsledok poklesu dopytu po tovaroch a službách. Aby tomu čelil, povzbudzoval firmy k tomu, aby udržiavali úroveň miezd a aby nechali klesať svoje zisky s cieľom, aby pracujúci naďalej mali za čo nakupovať. Pre podporu farmárov odsúhlasil programy, ktoré stanovili pevnú cenu obilia a schválené bolo Smoot-Hawleyho clo, ktoré malo ochrániť všetkých amerických producentov, nielen farmárov.

Hoover však nepochopil podstatu ekonomickej recesie. Tá nespočíva v poklese zdrojov a technológiách, nie je to ani redukcia v túžbach konzumentov a firmou po tovaroch a službách. Problém je v tom, že systém, ktorý koordinuje všetky ekonomické aktivity, bol narušený. Konkrétne bol narušený cenový systém a jeho náprava si vyžadovala, aby sa ceny mohli prispôbiť a zosúladiť s ekonomickou aktivitou. Hooverove kroky však oddialili tieto úpravy. V kombinácii s poklesom ponuky peňazí spôsobeným nemožnosťou Fed-u (pozn. editora: Federálny rezervný systém, plniaci úlohu centrálny banky v USA) zastaviť bankovú krízu, hromadenie bankových rezerv a hotovosti u jednotlivcov a firmou to viedlo k Veľkej depresii v USA.

Bankové prázdny prezidentu Roosevelta zo začiatku marca 1933 zastavili kontrakciu bankového systému a množstva peňazí a priniesli aspoň nejakú stabilitu do peňažného systému. Ak by Roosevelt neurobil nič iné a dovolil trhom prispôbiť sa, USA by sa možno z krízy pozviechali v priebehu pár rokov.

Brzda menom New Deal

Roosevelt bol však zvolený so svojim programom a jeho vláda ho energicky pre-

sadzovala. Verili, že neriadený slobodný trh bol dôvodom pre vytvorenie širokej „nadprodukcie“. Spustili programy pod názvom New Deal za účelom kartelizácie amerického priemyslu a poľnohospodárstva, regulácie cien, investícií, rozdelenia práce a redukcie produkcie, aby zabránili nadprodukcii – všetko pod dohľadom federálnej vlády. Tieto programy v podstate pozastavili oživenie na konci roka 1933. Do času, kým hlavné programy New Deal-u boli vyhlásené za protiústavné (1935 a 1936), tak veľmi k oživeniu nedošlo. Oživenie ekonomiky z konca roka 1935 bolo zastavené krízou z roku 1937-1938, ktorá bola spôsobená Fed-om zavedenými dvojnásobnými povinnými minimálnymi rezervami bánk, Rooseveltovými novými daňami a prudkým rastom úrovne miezd bez zvyšovania dopytu a produktivity.

Veľká depresia a útrpný spôsob oživenia počas tridsiatych rokov 20. storočia sú tragickými svedectvami škôd spôsobených zle cieleňými vládnymi intervenciami a tiež škôd spôsobených peňažnou manipuláciou.

Fed a jeho bubliny

Ani zdroj súčasnej kontrakcie v USA nespočíva v súkromnom sektore. Po teroristických útokoch z 11. septembra 2001 Fed napumpoval rezervy do bankového systému nízkymi úrokovými sadzbami, keď svoju základnú úrokovú sadzbu držal vo výške jedného percenta až takmer dva a pol roka. Táto monetárna politika spustila obrovskú expanziu v sektore bytovej výstavby – „realitnú bublinu“.

Prečo Fed držal úrokové miery tak nízko po tak dlhý čas? Oživenie, odhliadnuc od bytového sektora, bolo podstatne pomalšie než aké Fed chcel či očakával. Ako bolo už spomenuté, kontrakcia nastáva, keď niečo naruší cenový systém. V tomto prípade to boli teroristické útoky a na ne nadväzujúce prispôbenia, ako aj hrozba budúcich útokov. No monetárna politika by nemala napomáhať takýmto prispôbeniam.

Fed nemohol pokračovať v pumpovaní rezerv do bankového systému. Z toho dôvodu od počiatku roka 2004 do začiatku roka 2006 Fed zvýšil základnú úrokovú sadzbu na podstatne bežnejšiu mieru päť percent. Tento nárast znamenal koniec realitnej bubliny vytvorenej Fed-om. Veri-

telia sa dostali do problémov a cenné papiere vydané v čase politiky nízkych úrokov Fed-u sa stali časovanou bombou. Bombou, ktorá vybuchla na jeseň roka 2008.

Keynesiánske okuliare

Podľa všetkého, veľmi málo sme sa naučili od obdobia Veľkej depresie. Oslepení svojimi keynesiánskymi okuliarmi, tak Bushova ako aj Obamova vláda, podobne ako Hoover, dospeli k záveru, že problém tkvie v nedostatočnom dopyte. Predpokladali, že dosiahnu povzbudenie ekonomiky obrovskými nárastmi vo federálnych, štátnych a miestnych výdavkoch. Toto sme však už videli predtým v Rooseveltových PWA, WPA, CCC a iných „abecedných“ programoch New Deal-u.

Federálna vláda sa rozhodla poskytnúť „bailout“ upadajúcim bankám a spoločnostiam ako AIG, GM a Chrysler podobne ako to robila federálna vláda v 30. rokoch. No vtedy vláda väčšinou peniaze požičiavala bankám a ostatné spoločnosti nechala čeliť svojmu osudu na trhu, nie ako v prípade dnešných „bailoutov“, prevzatí či zániku majetkových práv držiteľov cenných papierov, ktoré nastalo od minulej jesene.

Zároveň sa v USA ocitáme v strede prebiehajúcej nepriateľskej diskusie o vytvorení akéhosi druhu národného systému zdravotnej starostlivosti. Aj teraz kontrakcia iba jednoducho poskytla vhodnú chvíľu pre rozšírenie rozsahu kontroly federálnej vlády v tejto oblasti a podobne ako v tridsiatych rokoch aj tu vidíme odrazy programov Rooseveltovho New Deal-u, ktoré kartelizovali americký priemysel, a tiež Wagnerovho zákona, zákona o minimálnej mzde či zákona o sociálnom zabezpečení. Pravdepodobný výsledok tohto všetkého, podobne ako v tridsiatych rokoch 20. storočia, vyústí do spomalenia ekonomického oživenia.

Autor je emeritný profesor ekonómie, Marquette University, Milwaukee (USA).

Článok je abstraktom prednášky, ktorá odznela dňa 23. novembra 2009 v Bratislave v rámci cyklu CEQLS. Viac informácií o prednáške nájdete na webstránke KI. Písané pre Konzervatívne listy a TREND.

TEMPLETON FREEDOM AWARD ZA CEQLS PRE KI

Atlas Economic Research Foundation (USA) zverejnila 19. októbra 2009 výsledky prestížneho medzinárodného ocenenia **Templeton Freedom Awards**, ktoré sa každoročne udeľujú think tankom za výnimočnosť v presadzovaní osobnej slobody. Spomedzi viac ako 130 uchádzačov zo 47 krajín z rôznych končín sveta vybrali nezávislí hodnotitelia 16 víťazov v 8 kategóriách. Jedným z ocenených je i KI, ktorý získal cenu udeľovanú etablovaným inštitútom v kategórii *Etika a hodnoty*. Ocenenie patrí

KI za realizáciu cyklu ekonomických prednášok **Conservative Economic Quarterly Lecture Series (CEQLS)**.

Slávnostné udeľovanie ocenení sa konalo vo Washingtone symbolicky dňa 9. novembra 2009, teda v deň, kedy si svet pripomenul 20. výročie pádu Berlínskeho múru, ktorý sa stal symbolom premien a návratu slobody do krajín bývalého komunistického bloku. Cenu za KI prevzal ekonóm KI **Peter Gonda**, ktorý je zároveň koordinátorom cyklu CEQLS.

ŠKANDÁLNE DRAHÉ WEBY

Ivan Kuhn

„Bud' bude mať pán Janušek pekné Vianoce, alebo škaredé Vianoce,“ povedal 8. decembra 2008 premiér Robert Fico v súvislosti so škandálom, ktorý vošiel do novodobých dejín SR ako nástenný tender.

Bývalý minister výstavby a regionálneho rozvoja Marian Janušek mal nakoniec nielen pekné Vianoce, ale dokonca aj peknú Veľkú noc, pretože demisiu podal po mesiaci meškajúcej výzve premiéra Fica až 15. apríla 2009. Premiér zároveň do toho istého ministerského kresla menoval Igora Štefanova, ktorý dovtedy zastával funkciu generálneho riaditeľa Agentúry na podporu regionálneho rozvoja na danom ministerstve a jeho podpis je na objednávkach k faktúram z nástenného tendra.

Schopný podľa Fica

Lenže premiér Fico takémuto „detailu“ zrejme nevenoval pozornosť, keďže vyhlásil: „Nového pána ministra som si všimol dlhodobejšie, ide o veľmi schopného a zručného človeka.“ Premiér Fico mal svojím spôsobom pravdu. Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (MVRR SR) totiž v rámci nástenného tendra zaobstaralo zrejme najdrahšie logá operačných programov v rámci celej Európskej únie (EÚ), každopádne určite najdrahšie na Slovensku. Len pre oživenie, z porovnávania cien za logá, ktoré vykonal Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika (KI) v marci 2009, a to získaním informácií od ministerstiev vďaka infozákonu, vyplynuli zistenia o plytvaní verejnými financiami.

Kým Ministerstvo hospodárstva SR zaobstaralo logo Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast za 50 000 Sk, tak MVRR SR dalo za logo Centrálného koordinačného orgánu 1 925 420 Sk, za logo Operačného programu Technická pomoc 1 925 420 Sk, za logo Operačného programu Bratislavský kraj 2 177 700 Sk a za logo Regionálneho operačného programu dokonca 2 569 805 Sk. No uznajte, že na také niečo treba „veľmi schopného a zručného človeka“.

Arogantní zatíkači

Predraženými logami sa šafárenie s fondami EÚ na MVRR SR neskončilo, skôr iba začalo. Tak, ako má každý operačný program svoje logo, má aj svoju webstránku. Po krátkom čase sme teda opäť ministerstvá plniace úlohy riadiacich orgánov pre jednotlivé operačné programy požiadali o informácie podľa infozákona, tentoraz so záujmom zistiť, koľko stáli webstránky riadiacich orgánov.

A MVRR SR nás opäť nesklamalo. Kým za ministra Januška nám požadované informácie (teda iba časť z nich, a aj tú značne vyretušovanú) poslali nakopírované v dvoch škatuliach so súhrnnou hmotnosťou takmer 40 kg (zatiaľ čo Ministerstvo životného prostredia SR nám na identickú žiadosť poslalo takmer všetky požadované informácie v nami požadovanej elektronickej

forme na CD nosiči), za ministra Štefanova sa niektorí vyšší úradníci MVRR SR tvária, akoby úplne osprosteli. Na identickú žiadosť o informácie o spôsobe verejného obstarávania webstránok a cene zákazky, ktorú sme zaslali všetkým riadiacim orgánom pre operačné programy, nám totiž ako jediní odmietli odpovedať s odôvodnením, že zo žiadosti „nie je zrejmé, či žiadosť podáva fyzická osoba Ivan Kuhn alebo právnická osoba Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika“.

Na Ministerstve hospodárstva SR to pochopili. Na Ministerstve zdravotníctva SR to pochopili. Dokonca aj na Ministerstve školstva SR a Ministerstve životného prostredia SR to pochopili. Len na MVRR SR nie. Úradníci na ministerstve sa voči občanom správajú rovnako arogantne ako ich minister.

Tak sme si podanie žiadosti o informácie na MVRR SR zopakovali s jednou zmenou, že pod žiadosťou bol podpísaný štatutárny zástupca KI, aby zodpovední pracovníci ministerstva nemali najmenšie pochybnosti, kto je žiadateľom. A stal sa záznak. Na druhýkrát už na MVRR SR pochopili, kto je žiadateľom a častí informácií nám sprístupnili. A nestačili sme sa čudovať.

Milióny za web

Zatiaľ čo Ministerstvo zdravotníctva SR obstaralo webstránky Operačného programu Zdravotníctvo za 145 000 Sk bez DPH, a to vrátane loga pre operačný program, a Ministerstvo hospodárstva SR za 167 000 Sk bez DPH obstaralo webstránky dokonca pre dva operačné programy – Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a tiež Interreg C – tak MVRR SR „zacvakalo“ za webovú stránku Národného strategického referenčného rámca (NSRR) 980 000 Sk bez DPH. Aspoň podľa informácie, ktorú sme dostali ako odpoveď na našu žiadosť priamo z MVRR SR.

Lenže pri prezeraní faktúr z nástenného tendra, ktoré prostredníctvom infozákona získala a na svojej webstránke zverejnila Aliancia Fair-Play, sme zistili, že MVRR SR zaplatilo za vytvorenie spomínanej webstránky ešte raz, a to spolu ďalších 1 260 000 Sk bez DPH. Pritom medzi objednaním vytvorenia webportálu www.nsrr.sk jednou a druhou dodávateľskou firmou ubehlo iba niekoľko mesiacov. Celkovo tak ministerstvo za webstránku pre NSRR zaplatilo 2 240 000 Sk bez DPH.

Faktúry preplatené ministerstvom (ale už nie Európskou komisiou) v rámci nástenného tendra tiež prezrádzajú, že MVRR SR zaplatilo za webstránku Regionálneho operačného programu celkovo 2 298 000 Sk bez DPH, za webstránku Operačného programu Bratislavský kraj 1 143 000 Sk bez DPH a za webstránku Operačného programu Cezhraničná spolupráca SR-ČR 2007-2013 1 512 500 Sk bez DPH.

V rebríčku najdrahších webstránok operačných programov sa medzi webstránky obstarávané Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vkliensnilo iba Ministerstvo životného prostredia SR, ktoré za

webstránku Operačného programu Životné prostredie vysolilo 1 666 500 Sk bez DPH.

Všetky ostatné ministerstvá výrazne zaostávajú.

Státisíce za web

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR napríklad za webstránku Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia zaplatilo „iba“ 597 780 Sk bez DPH. Ministerstvo školstva SR dokonca za spoločnú webstránku pre dvojicu operačných programov – Vzdelávanie a tiež Výskum a vývoj – zaplatilo „iba“ 254 000 Sk bez DPH.

„Čiernou ovcou“ (alebo skôr „bielou vranou“) je Úrad vlády SR ako Riadiaci orgán pre Operačný orgán Informatizácia spoločnosti (OPIS), keďže v odpovedi na našu otázku uviedol, že „grafický návrh a úprava architektúry web stránky OPIS bola vytvorená odborom informatiky a elektronických služieb Úradu vlády SR“. Takže Úrad vlády SR nemusel robiť žiadne rokovacie konanie bez zverejnenia, ako je zvykom na MVRR SR.

Skúste sa opýtať ľudí z fachu, aká je podľa nich trhovacia cena za vytvorenie takého typu webstránok, za aké naše ministerstvá zaplatili aj z našich daní stovky tisíc či dokonca milióny korún. A opýtajte sa tiež ľudí zo súkromného sektora, koľko by oni zaplatili za tento typ webstránky zo svojho vrecka. Zistíte, že tento štát nás – daňovníkov – nehanebne okráda.

Vianoce či Veľká noc?

V polovici novembra 2009 Najvyšší kontrolný úrad SR (NKÚ) už po druhýkrát začal preverovať MVRR SR pre nástenný tender, v rámci ktorého boli ministerstvu fakturované tovary, služby a práce za 11 miliónov eur. Pri prvej kontrole na vzorke troch faktúr zistil úrad viacnásobné porušenie zákona. Neviem akú vzorku faktúr si NKÚ vybral pri prvej kontrole, a akú vzorku si vyberie tentoraz, ale dovoľím si dať kontrolórom niekoľko tipov. Predovšetkým faktúry firmy CREATIVE MIND, s.r.o. (č. 200703, 200704, 200705, 200707, 200802, 200803 a 200804) a následne faktúru od firmy ZAMEDIA, s.r.o. (č. 80119), ale aj ďalšie faktúry od tejto firmy (napríklad č. 80111 a 80099, 80105 a 80123). Som zvedavý, aké Vianoce bude mať tento rok Igor Štefanov. Alebo budeme opäť čakať až do Veľkej noci?

Autor je analytik KI.

Adresy miliónových webstránok

www.nsrr.sk
www.ropka.sk
www.opbk.sk
www.sk-cz.eu/
www.opis.gov.sk
www.opzp.sk
www.opkahr.sk
www.asfeu.sk
www.opz.health-sf.sk
www.esf.gov.sk

OD ZVÄZU K ÚNII

Dušan Sloboda

Máme za sebou dve dekády cesty od područia Moskvy, jej totalitného Sovietskeho zväzu a neradostného života v neslobode, lži a bezpráví v jednom z jeho komunistických satelitov. Spoločnosť zažíva jedny slobodné voľby za druhými a ekonomika si užíva viac-menej voľný trh. Úpadkové štátom plánované hospodárstvo a jeho päťročnice sú minulosťou. Čoraz viac sa však zamotávame do nezmyselných a zbytočných regulácií Bruselu. V rámci rozpočtovaných sedemročných Európskej únie dotujeme, čo sa dá, prerozdělujeme fondy od výmyslu sveta a bojujeme proti prirodzeným rozdielom všetkého druhu. Krutý červený reálny socializmus s tým salónnym moderným eurosocializmom stotožňovať istotne nemožno, no podobnosti by sa našli.

Plány žatvy, mlatby, nákupu obilia a produkcie poľnohospodárskych komodít už veru nevypracúvajú a neschvaľujú štruktúry žiadnej komunistickej strany. Proces tvorby cien potravín kontroluje múdra Európska komisia. Každý členský štát dostáva kvóty – určí sa mu, koľko a čoho smú farmári na jeho území vypestovať, dochovať a vyrobiť. Napríklad, o množstve produkcie mlieka nerozhoduje nejaký hlúpy trh, ako by to bolo v kapitalizme, keby sme nejaký mali. O tom rozhodnú bruselskí byrokrati. A aby sa kvóty dodržali, treba rozdať farmárom i nejaké tie miliardy z eurodotácií. No a ak i tie najlepšie plány nevychádzajú, farmári zaparkujú svoje traktory na Rue de la Loi, vykydnú hnoj a vylejú mlieko, na výrobu ktorého sme prispeli my všetci z našich daní. A keďže nami nevolení súdruhovia byrokrati nepostupujú podľa hesla „S teroristami sa nevyjednávajú“, ale skôr sa riadia podľa „Z cudzieho krv netečie!“, vylievateľom mlieka radšej prihodia ďalšie peniaze z našich vreciek.

Neplačme však len nad rozliatym mliekom. Viac do plaču, a to vôbec nie od smiechu, by nám malo byť z iných plánov Bruselu. Únia sa rozhodla, že nás bude špehovať na uliciach. Začína sa realizovať projekt „sledovania

abnormálneho správania obyvateľstva“. Na uliciach budú rozmiestnené kamery a mikrofóny. Špeciálne zariadenia a počítačové programy budú obraz a hlas z ulíc analyzovať. Rozoznajú vraj, či ide o volanie o pomoc, alebo len o bežný rozhovor. Veľký brat bude vedieť i to, kto s kým sa rozpráva, a o čom. To všetko sa deje, ako inak, len pre naše dobro. Ide predsa najmä o našu bezpečnosť. O, vďaka ti, únia, za tvoje ucho i oko, ktoré nad nami budú starostlivo bdieť. Ľud našej krajiny často s nostalgiou spomína na ten špiňavý režim napriek jeho eštebáckym metódam. Na Orwellov svet v bruselskom podaní sme „vždy pripravení“!

Od plánov o krajších a lepších zajtrajškoch späť do prítomnosti. Tak už nám zakázali žiarovky. Od septembra sa na území únie nesmú predávať tie stowattové. Do troch rokov budú postupne zakázané aj šesťdesiatky a štyridsiatky. Vraj pre klímu sú lepšie žiarivky. Prvý štát na svete, ktorý žiarovky zakázal, bola Castrova Kuba. Nasledovala Chávezova Venezuela. Ej, dobré vzory majú naši modro-zelení súdruhovia v Bruseli. Najvyšší čas naplácať im na tie ich urputne skrývané červené trenírky päť a dvadsať!

Ale aby sme boli spravodliví, ani u nás doma sa to slobodou veľmi nehýri. A tak máme povinné autosedačky, povinne svietime, cyklisti si musia hlavu (svoju, a či už ju vlastní ten štát?) chrániť prilbou. A národ si pochvaľuje, ako múdro za neho tí naši bolševici rozhodujú. Súkromné vlastníctvo je štátom pošliapované a nivočené vyvlastňovaním. A pripravuje sa i znárodňovanie. Iste, veď vo vláde, parlamente i v justícii je stále mnoho (mentálnych) komunistov. Štát sa stále stará do množstva vecí, o ktoré sa starať nemá. A naopak, o tie oblasti, o ktoré by sa starať mal, sa nestará. Čoraz chrovejšia je spravodlivosť, a chradne nám i tá sloboda.

Autor je analytik KI.

UDIALO SA:

1) Dňa 1. októbra 2009 KI vyhlásil štvrtý ročník súťaže **Študentská esej** na tému **November 1989 a 20 rokov slobody**. Uzávierka súťaže bola 31. októbra 2009. Hlavnou cenou pre víťaza je notebook od spoločnosti Gratex International, ktorá je hlavným partnerom súťaže. Viac na webstránke KI v sekcii **ŠTUDENSKÁ ESEJ**.

2) Dňa 8. októbra 2009 sme si v Bratislave na priateľskom stretnutí pripomenuli **prvú dekádu existencie KI**. KI bol založený v roku 1999. Hrali nám živé kvety. Viac, vrátane videozáznamu, na webstránke KI v sekcii **KTO SME?**

3) Dňa 19. októbra 2009 Atlas Economic Research Foundation (USA) zverejnila výsledky medzinárodného ocenenia **Templeton Freedom Awards**. Jedným z nositeľov tohto prestížneho ocenenia za rok 2009 je i KI za cyklus CEQLS. Viac na webstránke KI v sekcii **KI INFORMUJE**.

4) Dňa 21. októbra 2009 bolo v rámci projektu **Hodnotenie samosprávnych opatrení (HSO)**, ktorý od roku 2009 realizuje CPHR, zverejnené hodnotenie za obdobie **júl – september 2009**. Jedným z hodnotiteľov je i analytik KI **Dušan Sloboda**. Viac na webstránke KI v sekcii **KI INFORMUJE**.

5) Dňa 21. októbra 2009 analytička KI **Zuzana Humajová** upozornila na to, že **ministerstvo školstva nesleduje experimenty na školách**. Viac na webstránke KI v sekcii **KI KOMENTUJE**.

6) Dňa 22. októbra 2009 KI organizoval v Bratislave ďalší konzervatívny klub, tentoraz na tému **Aká je budúcnosť waldorfských škôl na Slovensku? Pohľad do zákulisia experimentálneho overovania alternatívneho vzdelávania**. Moderovala analytička KI **Zuzana Humajová**. Viac, vrátane videozáznamu, na webstránke KI v sekcii **KONZERVATÍVNE KLUBY**.

7) Dňa 27. októbra 2009 KI organizoval v Bratislave **premietanie dokumentárneho filmu I.O.U.S.A.** o príčinách a dôsledkoch finančnej krízy a verejného dlhu. Projekcia filmu bola spojená s **následnou diskusiou s ekonómami** o danej problematike. Moderoval ekonóm KI **Peter Gonda**. Viac, vrátane videozáznamu, na webstránke KI v sekcii **KONFERENCIE**.

8) V októbri 2009 sa z okruhu ľudí KI v médiách nielen k aktuálnym témam vyjadrovali: **Ondrej Dostál, Peter Gonda, Zuzana Humajová, Radovan Kazda, Ivan Kuhn, Dušan Sloboda a František Šebej**. Viac nájdete na www.konzervativizmus.sk v sekcii **ČLÁNKY, KI KOMENTUJE, AUDIO/VIDEO KI a BLOGY**.

PODPORTE NÁS ONLINE!

Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika nevydáva len Konzervatívne listy. Organizujeme ročne mnoho konferencií, diskusií, konzervatívnych klubov a prednášok. Každoročne udeľujeme najprestížnejšie literárne ocenenie na Slovensku – Cenu Dominika Tatarku. Publikujeme desiatky analytických príspevkov vo forme štúdií, odborných príspevkov a prednášok, článkov a mediálnych vystúpení. Všetky naše výstupy, vrátane audio či videozáznamov z akcií KI, nájdete na pravidelne aktualizovanej webstránke KI na adrese www.konzervativizmus.sk.

Podporte nás prostredníctvom online prevodu cez Váš internet banking. Viac informácií o možnostiach podpory nájdete na webstránke KI v sekcii **PODPORTE NÁS**.

Ďakujeme!

**KONZERVATÍVNY
INŠTITÚT
M. R. ŠTEFÁNKA
M. R. ŠTEFÁNIK
CONSERVATIVE
INSTITUTE**